

สรุป

คำพิพากษาฎีกาที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

คำพิพากษาฎีกาที่ ๙๙๐๒/๒๕๕๓	พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด นายประชา โพธิพิพิธ บริษัทเขมราขการสร้ง จำกัด นายบุญมี ต่างใจเย็น นายสุรจิตร ก้องวัฒนา นายประวิทย์ กิจไพศาลรัตน์ นายประสพท พิณพิพัฒน์วรกุล บริษัทเอเซียเสริมกิจลีสซิง จำกัด (มหาชน)	ผู้ร้อง ผู้คัดค้านที่ ๑ ผู้คัดค้านที่ ๒ ผู้คัดค้านที่ ๓ ผู้คัดค้านที่ ๔ ผู้คัดค้านที่ ๕ ผู้คัดค้านที่ ๖ ผู้คัดค้านที่ ๗
----------------------------	--	--

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๕๑

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า จากการสืบสวนของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ว่า ผู้คัดค้านที่ ๑ มีพฤติการณ์การกระทำความผิดสลับกันตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไปเพื่อกรรโชก โดยอ้างอำนาจอัยยีหรือช่องโหว่ จึงมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้คัดค้านที่ ๑ กับพวก ได้ไปซึ่งทรัพย์สินอันเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานกรรโชกโดยอ้างอำนาจอัยยีหรือช่องโหว่และกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ต่อมาเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมีคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานปปง. เข้าทำการตรวจสอบทรัพย์สินและการทำธุรกรรมของผู้คัดค้านที่ ๑ กับพวก แล้วพบว่าผู้คัดค้านที่ ๑ กับพวก เป็นผู้รับเหมาก่อสร้างและได้มีการรวมกลุ่มผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรีโดยตั้งชื่อกลุ่มว่า “ยูโรกาญจน์” โดยมีนายลี มานะวิจิตร เป็นประธานกลุ่ม และมีผู้คัดค้านที่ ๑ เป็นที่ปรึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อแบ่งงานก่อสร้างของส่วนราชการ ซึ่งเมื่อมีการตกลงให้สมาชิกบุคคลใดของกลุ่มเป็นผู้ประมูลงานได้แล้วผู้คัดค้านที่ ๑ และนางสาว ข. ภรรยาโดยมิชอบด้วยกฎหมายของผู้คัดค้านที่ ๑ และเป็นเจ้าของบริษัทผู้คัดค้านที่ ๒ จะเรียกค่าตอบแทนจากผู้ประมูลงานได้ในอัตราร้อยละ ๑๐ ของราคากลางที่หน่วยราชการกำหนดในการประกวดราคางาน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการสมคบหรือสมยอมรับกันในการเสนอราคาและเพื่อมิให้มีการแข่งขันในการรับเหมาก่อสร้างของหน่วยงานราชการในจังหวัดกาญจนบุรี รวมทั้งเป็นค่าตอบแทนสำหรับผู้คัดค้านที่ ๑ และนางสาว ข โดยกำหนดจ่ายเงินครั้งแรกก่อนยื่นซองประกวดราคาและจ่ายเงินส่วนที่เหลือภายใน ๑ ถึง ๒ เดือนหลังจากยื่นซองประกวดราคา โดยในระหว่างประมูลงานของส่วนราชการแต่ละครั้งนั้นถ้ามีบุคคลอื่นที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของกลุ่มยูโรกาญจน์มาเข้าร่วมยื่นซองประกวดราคา ผู้คัดค้านที่ ๑ จะสั่งให้ลูกน้องของผู้คัดค้านที่ ๑ เข้ากีดกันขัดขวางมิให้บุคคลอื่นเข้ายื่นซองประกวดราคาแข่งขันกับสมาชิกของกลุ่มยูโรกาญจน์ โดยใช้กำลังเข้าขัดขวาง ช่มชู้ ใช้กำลังประทุษร้าย ชูเชิญทำให้หวาดกลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อ ชีวิต ร่างกายและเสรีภาพ การกระทำดังกล่าวนี้ทำให้การประมูลหรือการเสนอราคาก่อสร้างของส่วนราชการจังหวัดกาญจนบุรีไม่มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรมอันเป็นการเสียหายต่อส่วนราชการ พฤติการณ์การกระทำความผิดดังกล่าวทำให้ผู้คัดค้านที่ ๑ กับนางสาว ข ได้รับทรัพย์สินและผลประโยชน์ตอบแทนจากราคากลางในการประกวดราคาแต่ละครั้ง ซึ่งมาจากการกระทำของผู้คัดค้านที่ ๑ กับพวก ช่มชู้ใจผู้อื่นให้ยอมให้ หรือยอมจะให้ผู้คัดค้านที่ ๑ และนางสาว ข ได้

ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยขู่เข็ญว่าจะทำอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียงหรือทรัพย์สินของผู้ถูกขู่เข็ญ เป็นกระทำความผิดฐานกรรโชกโดยอ้างอำนาจอัยยะหรือช่องโหว่ อันเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๓(๖) นอกจากนี้ยังพบว่าการกระทำความผิดของผู้คัดค้านที่ ๑ กับพวกนั้น ได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้คัดค้านที่ ๑ กับพวก ซึ่งการกระทำของผู้คัดค้านที่ ๑ ย่อมเป็นความผิดฐานช่วยเหลือหรือให้ความสนับสนุนการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการอันเป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา ๓(๕) ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ เลขาธิการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้มีคำสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ปปง.ได้ทำการยึดทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ ๑ กับพวก ไว้ ๕ รายการ มูลค่า ๓๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดของผู้คัดค้านที่ ๑ กับพวก พร้อมดอกผลเป็นการชั่วคราว ซึ่งผู้ร้อง เห็นชอบด้วยจึงขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๖

ผู้คัดค้านทั้ง ๗ ยื่นคำคัดค้านว่า ผู้คัดค้านที่ ๑ ถึง ๖ คัดค้านว่าทรัพย์สินที่ได้มานั้นได้มานั้นได้มาโดยสุจริต และขอด้วยกฎหมายไม่เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดมาก่อน ขอให้ยกคำร้อง

ผู้คัดค้านที่ ๗ เป็นเจ้าของทรัพย์สินรถยนต์บรรทุก ๑๐ ล้อ ยี่ห้อฮีโน่ ๒ คัน ให้จำเลยที่ ๒ เช่าซื้อไปโดย สุจริตและขอด้วยกฎหมาย ขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ทรัพย์สินรายการที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๔ และที่ ๕ ตกเป็นของแผ่นดิน ค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนของผู้คัดค้านทั้งเจ็ดให้เป็นพับ

ผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๖ อุทธรณ์

ผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๖ อุทธรณ์ว่า คดีนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ศาลแพ่งจำต้องถือ ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๖ นั้น ศาลอุทธรณ์พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒ เป็นกฎหมายที่กำหนดความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงิน ซึ่งมีทั้งโทษทางอาญาและมาตรการทางแพ่ง ให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน โดยมาตรการทางแพ่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินไม่ใช่ความรับผิดชอบทางแพ่ง ตามความหมายของคำว่า “การพิพากษาคดีส่วนแพ่ง” ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น คดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒ จึงมิใช่คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาตามความหมายของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ อาญา มาตรา ๔๖

สำหรับอุทธรณ์ของผู้คัดค้านที่ ๑ ถึง ๖ ว่าทรัพย์สินที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินเป็น ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดหรือไม่นั้น ถึงแม้ว่าศาลอุทธรณ์จะพิพากษากลับคำพิพากษาใน คดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๔๐๔๘/๒๕๕๐ ยกฟ้องผู้คัดค้านที่ ๑ กับนางสาว ข เนื่องจากพยานหลักฐาน โจรกัที่นำมาสืบยังมีความสงสัยตามควรว่าผู้คัดค้านที่ ๑ ได้กระทำความผิดจริงหรือไม่ในข้อหาความผิด เกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ความผิดต่อเสรีภาพ กรรโชก และความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วย ความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ศาลจึงยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้ผู้คัดค้านที่ ๑ ส่วนมาตรการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๕๒ นั้น เป็นมาตรการทาง

แพ่ง ศาลต้องทำการไต่สวน และหากศาลเชื่อว่าทรัพย์สินตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และนำพนักงานหลักฐานตามคำร้องของฝ่ายผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น ศาลก็ต้องมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินได้ ดังนั้นนำหนักของมาตรฐานการพิสูจน์ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง จึงเป็นมาตรการทางแพ่งว่าตามทางไต่สวนพยานหลักฐานมีน้ำหนักเพียงพอไปในการให้เชื่อว่าทรัพย์สินตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดก็เป็นการเพียงพอโดยมิต้องเป็นมาตรฐานเชื่อโดยปราศจากข้อสงสัยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๗ แต่อย่างไร และในคดีนี้มีพยานหลักฐานที่ฝ่ายผู้ร้องนำสืบถึงการกระทำของผู้คัดค้านที่ ๑ และนางสาว ข ว่ามีพฤติการณ์การกระทำความผิดฐานกรรโชก ความผิดต่อเสรีภาพและความผิดต่อร่างกาย จึงเป็นการกระทำความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๓(๖) ดังนั้น ที่ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าทรัพย์สินของผู้คัดค้านที่ ๑ ถึง ๖ เป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือจากการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐาน จึงเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ตามมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ นั้นชอบแล้ว พิพากษายืน

ส่วนการที่ผู้คัดค้านที่ ๑ ถึง ๖ อุทธรณ์ประเด็นว่าทรัพย์สินที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินเป็นทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๖ เป็นเจ้าของที่แท้จริงหรือไม่นั้น ศาลอุทธรณ์พิเคราะห์แล้วเห็นว่านำพนักงานหลักฐานที่ผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๖ นำสืบต่อศาลยังไม่พอฟังว่า ทรัพย์สินที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ตกเป็นของแผ่นดินเป็นทรัพย์สินที่ผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๖ เป็นเจ้าของที่แท้จริง อุทธรณ์ของผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๖ ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าธรรมเนียมเป็นพับ

ผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๖ ฎีกา

ศาลฎีกาพิเคราะห์แล้วเห็นว่า ฎีกาของผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๖ ที่ผู้คัดค้านที่ ๑ กล่าวอ้างว่าถูกคุกคามทางการเมืองจากฝ่ายตรงข้าม ผู้คัดค้านที่ ๑ มีเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และเงินจัดสรรของพรรคในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีรายได้จากการทำไร่อ้อย ประมาณ ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท รลยนต์โตโยต้ารุ่นแกรนด์เวีย ผู้คัดค้านที่ ๑ ซื้อให้ผู้คัดค้านที่ ๓ เป็นรถที่ใช้ในกิจการของผู้คัดค้านที่ ๑ ผู้คัดค้านที่ ๔ ที่ ๕ และที่ ๖ เป็นเจ้าของโคและได้นำไปเลี้ยงที่เขมประชาฟาร์มของผู้คัดค้านที่ ๑ นั้น และผู้ร้องมิได้นำสืบพยานหลักฐานที่กล่าวอ้างว่าผู้คัดค้านที่ ๑ กับพวกกระทำความผิดมูลฐานตามคำร้อง ทรัพย์สินในคดีนี้จึงมิใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน และผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๖ มีความสามารถในการหาทรัพย์สินดังกล่าวได้และเป็นการได้มาโดยสุจริต นั้น เป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงซึ่งศาลอุทธรณ์ได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงดังกล่าวไว้โดยชอบแล้ว ศาลฎีกาไม่รับคดีในปัญหาข้อเท็จจริงไว้พิจารณาพิพากษา

สำหรับฎีกาของผู้คัดค้านที่ ๑ ถึง ๖ ว่าในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๔๐๔๘/๒๕๕๐ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับให้ยกฟ้องผู้คัดค้านที่ ๑ กับพวกว่ากระทำความผิดต่อประมวลกฎหมายอาญาในข้อหาความผิดที่เกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ความผิดต่อเสรีภาพ กรรโชก และความผิดต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ทรัพย์สินที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นเป็นของแผ่นดินเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดหรือไม่นั้น

ศาลฎีกาพิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๓ ให้คำจำกัดความคำว่า “ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหมายความว่า เงินหรือทรัพย์สิน

ที่ได้มาจากการกระทำซึ่งเป็นการผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินหรือจากการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการกระทำซึ่งเป็นการผิดมูลฐานหรือความผิดฟอกเงินและให้รวมถึงเงินหรือทรัพย์สินที่ได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้หรือสนับสนุนการกระทำผิดมูลฐานหรือความผิดฟอกเงิน เงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอน ด้วยประการใดๆ ซึ่งเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำผิดฐานฟอกเงิน และ ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวด้วย” ดังนั้นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดจึงมีได้หมายความว่าต้องเป็นทรัพย์สินในคดีที่ศาลมีคำพิพากษาว่าเจ้าของทรัพย์สินเป็นผู้กระทำความผิดและ ถูกลงโทษเท่านั้น เพียงแต่หากปรากฏว่ามีการกระทำความผิดมูลฐานเกิดขึ้น ไม่ต้องคำนึงว่าผู้คัดค้านหรือ จำเลยในคดีนั้นจะได้กระทำความผิดจริงหรือศาลได้มีคำพิพากษาลงโทษผู้คัดค้านหรือจำเลยแล้วหรือไม่ เพียงแต่มีทรัพย์สินที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น หรือเป็นทรัพย์สินอื่นที่ได้มาจากการจำหน่าย จ่าย โอน ทรัพย์สินจากการกระทำดังกล่าวหรือเป็นดอกผลของทรัพย์สินจากการกระทำดังกล่าว ก็ถือได้ว่าเป็น ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดแล้ว การร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินในคดีนี้ เป็นมาตรการ ต่อทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานของความผิดฐานฟอกเงินซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติ ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ ที่แตกต่างหากจากความผิดที่ผู้คัดค้านที่ ๑ กับพวกถูกฟ้อง ดำเนินคดีในคดีดังกล่าวโดยมีบทบัญญัติกำหนดกระบวนการพิจารณาไว้เป็นพิเศษ โดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้คัดค้านหรือ จำเลยในคดีอาญาจะได้กระทำความผิดหรือศาลได้พิพากษาลงโทษจำเลยในคดีอาญาแล้วหรือไม่ ดังนี้เมื่อ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเชื่อว่าทรัพย์สินตามคำร้องนี้เป็นทรัพย์สินที่ เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.๒๕๔๒ ก็มี อำนาจส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลไต่สวนและมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของ แผ่นดินได้ตามมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอก เงิน พ.ศ.๒๕๔๒ ฎีกาข้อนี้ของผู้คัดค้านที่ ๑ ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ